No. 1910 | Zaterdag 21 Augustus 1920. | 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

HET BISSCHOPPELIJK JUBILÉ.

Het nog zoo kort geleden schitterend geslaagde gouden jubelfeest van den Missie-arbeid der Paters Dominicanen in onze Kolonie is geen beletsel geweest om op even grootsche en luisterrijke wijze ll. Zondag het zilveren priesterfeest te vieren van onzen beminde Apostolische Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE.

Het hoofdmoment van dit jubilé was, zooals van zelf spreekt, de Pontificale Hoogdienst in de St. Annakerk.

Feestelijk was de aanblik van de Kathedraal.

Met fijnen smaak was de geheele ruimte op waarlijk keurige artistieke wijze versierd. Tegen de helder blanke muren en gewelf kwamen de fijne teere kleuren der decoratie op zijn gunstigt uit en maakte een schilderachtig effect.

De trekijzers tusschen de rustpunten der bogen waren geheel aan het oog onttrokken door keurig geschilderde chronogram's, ter zijde geflankeerd door zacht blauw doek in sierlijke plooien opgehouden en langs de pilaren afhangend. Overal daalden van het gewelf fijn bewerkte slingers en bloemenmanden, die 's avonds in electrischen lichtglans een tooverachtigen aanblik boden.

De Eerw. Pater M. Kösters en fr. Augustinus, onder wier leiding tal van Congreganisten met vaardigheid en talent deze smaakvolle en kunstrijke versiering tot stand brachten, hebben eer van hun werk gehad.

Toen ten 9 uur Monseigneur, door 2 leden der feestcommissie, de Heeree B. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT en F. MENSING aan het convent van Pietermaai afgehaald, het kerkplein van de St. Annakerk betrad, stond daar een stoet van bruidjes met de overige leden der feest Commissie den Jubilaris reeds af te wachten, terwijl de clergé bij den ingang der kerk had post gevat. Zoo trok Monseigneur voorafgegaan door de bruidjes, gevolgd door de priesterschaar en de feestcommissie tusschen de dichte rijen der geloovigen zegenend door, terwijl het zangkoor het plechtige drie stemmig *Ecce Sacerdos*, nieuw compositie van fr. CANDIDUS, met orkestbegeleiding aanhief.

Het zangkoor was voor deze gelegenheid versterkt door de zangers van het fraterskoor van het St. Thomas-College.

Onder de Pontificale Mis werd de 4 stemmige Mis *In honorum S. Caroli Borromaei* van MAX FILKE met orkestbegeleiding uitgevoerd.

Heerlijk majestueus, klonk de muziek, schitterend was de uitvoering van deze prachtcompositie. Vooral de *Sanctus* en *Benedictus* spanden de kroon. Door samenwerking van orkest, orgel, en zang is hier iets werkelijks schoons ten gehoore gebracht. Een speciaal woord van hulde mag hier zeker wel gebracht worden aan fr. Candidus, den koordirecteur, de heeren Th. BOSKALJON en JAC. PALM, den organist, die met zooveel tact en beleid het orkest, bestaande uit burgers en militairen, bij elkaar brachten en de verschillende repetities geleid hebben.

Ook de Heer C. Boskaljon, die uit eigen beweging voor deze Mis en de repetities den Kapitein van het garnizoen het noodige verlof vroeg, en Kapiten van Roggen, den Commandant van het garnizoen, die zoo bereidvaardig dit verlof toestond, verdienen een oprecht woord van dank voor hun hooggewaarde hulp en medewerking in dezen betoond, waardoor aan deze Pontificale Hoogdienst zooveel luister is bijgezet.

Het bisschoppelijk ornaat, wat Monseigneur bij deze H. Mis droeg, was een geschenk der EE. Zusters van Welgelegen, door de kunstvaardige handen van weesmeisjes, pensionairen en zusters vervaardigd.

Aan het altaar werd Mgr. geassisteerd door PATER L. v. HEGELSOM, pastoor der parochie, als *presbiter assistens*, door Pastoor M. v. v. ELSEN en Pater GILL, Dominicaan van de Vereenigde Staten van Amerika als diakens *ad thronum*, door Pater P. A. EUWENS en A. SARIS als diaken en subdiaken, terwijl de Eerw. Paters M. KÖSTERS en GALLE de functies van accolythen en Pater L. v. ROOY als thurifirarius uitoefenden, de beide secretarissen Pater WAHLEN en DAHLHAUS fungeerden als ceremoniaris.

Na het Evangelie beklom de ZEerw. Pater JOS. v. D. VEER Pastoor van Santa Rosa, als oudste der fungeerende priesters in de missie, den preekstoel, en hield naar aanleiding van Is. LXI, 6, de feestrede over de waardigheid van het priesterschap en het bisschopambt.

Nu wij hier allen zijn bijeengekomen, zoo ongeveer sprak de gewijde spreker, om het zilveren priesterfeest van onzen Bisschop, onzen geestelijken Vader te herdenken, zullen wij des te beter de motieven van dit feest waardeeren, wanneer wij de gevoelens, die op dezen dag het hart van onzen bischop vervullen, beseffen.

De waardigheid van de Priester!

Als Johannes de Dooper, die slechts Voorlooper was van Christus, zeide, dat hij niet waardig was zijn schoenriem los te maken, hoe hoog staat dan de priester, tot wien Christus evenals tot de apostelen gezegd heeft; Niet gij hebt Mij, maar Ik heb U uitgekozen! Zooals de H. Augustinus het zegt: God heeft den Priester uitverkozen boven de Engelen, want wat God aan den Engelen niet heeft geschonken, dat gaf Hij aan zijn priesters. Als een machtige voorspreker, volgens den H. Joannes Chrysosthorus, staat de priester tusschen God en de menschen. Als Josue, Moses en Aäron houdt hij zijn handen smeekend opgeheven ten hemel en houdt de wraak Gods tegen.

Achtereenvolgens ging de redenaar de verschillende functies van den priester na, als prediker van het woord Gods, op wien Christus doelde: Die u hoort, hoort Mij, als bedienaar van het Sacrament der Biecht om in naam van God de zonden te vergeven, als opdrager van het hooghelig Sacrificie der Mis.

Zoo gedenkt ook deze priester hoe hij voor 25 jaar uit duizenden door God werd uitverkoren om deze verheven macht te onvangen.

En nu teekende de redenaar de 25 jaren priesterlijken arbeid van den jubilaris hier in de missie van Curaçao, daarna in Porto Rico, gehoorzaam aan het bevel van zijn Oversten.

Tien jaren reeds is deze priester nu onze bisschop en Vicaris Apostolicus van de Curaçaosche Missie. *Ecce sacerdos magnus*, zie daar onze hooge priester, prins der kerk, nu met nog grooter liefde toegerust voor het heil der zielen en voor de bloei onzer missie.

Wie kan opnoemen alles wat Mgr. in die weinige jaren reeds hier tot stand bracht, hoeveel scholen, hoeveel kerken hij gebouwd heeft?

En toen zijn middelen te kort schoten, om nog meer te doen, gelijk zijn apostolisch hart verlangde, ging deze herder naar Europa, naar America om die noodzakelijke middelen te vinden.

Met recht kan hij zeggen, wat van den H. Antoninus zijn grooten ordebroeder wordt gezegd. *Pater eram pauperum, oculus caeco, pes claudo.* Ik was een vader voor de armen, als het oog voor den blinde, als een voet voor den kreupele.

Doch wars van alle eer, zegt onze hoogvereerde bischop *Non nobis, sed nomini tuo da gloriam.* Niet aan ons doch aan God alleen de eere. In een aandoenlijk slotwoord sprak de redenaar den jubileerende bisschop zelf toe en bracht hem de gelukwenschen uit naam van zijn priesters, uit naam van geheel zijn kudde. Wij danken God, dat Hij ons zulk en trouw herder, zulk een ijverig priester geschonken heeft. Alle werken om ons heen hier in de Missie door U tot stand gebracht zijn zooveel welsprekende getuigen. Mogen die werken als kostbare paarlen schitteren in uw kroon, die God in den hemel voor U heeft toegelegd. Goud of zilver hebben wij niet om U op dezen dag aan te bieden, doch wat wij hebben, dat geven en schenken wij u volgaarne, en dat is onze hart, onze kinderlijke oprechte toegenegenheid, onze hoogachtig, ons vurig gebed.

Moge God nog tal van jaren uw kostbaar leven voor ons en de missie, die aan U is toevertrouwd, bewaren.

Na dit welsprekend woord, dat op alle geloovigen en vooral op den jubilaris zichtbaar een diepen indruk maakte, werd het H. Misoffer verder voortgezet en ten einde gebracht.

Dezelfde stoet als bij den aanvang begeleidde Monseigneur na het einde der H. Mis naar den uitgang der kerk.

De Receptie.

Het was reeds over 11 uur geworden, toen de plechtigheden in de St. Annakerk geëindigd waren, zoodat zich ten Bisschoppelijke Paleize reeds tal van personen vergaderd hadden, vóór de Jubilaris daar aankwam.

De weesjongens van Scherpenheuvel stonden reeds in de Kiosk op het Molenplein opgesteld en verwelkomden Monseigneur met de blijdste toonen hunner instrumenten.

Toen de leden der feestcommissie met den Hoog-Ed. Gestrengen Heer Mr. J. B. GORSIRA, waarnemend Gouverneur der Kolonie, met adjudant den Heer CAPRILES en een talrijke schare van andere Heeren rondom den Jubilaris vereenigd stonden, nam allereerst de Heer Mr. CHARLES DE LA TRY ELLIS het woord en sprak Mgr. volgenderwijze toe namens de Feestcommissie:

MONSEIGNEUR.

„Op dit zilveren feest dwalen Uwe gedachten ongetwijfeld terug naar den heuglijken dag Uwer priester wijding en overziet Gij de kwart eeuw, die achter U ligt. Ook ons zij het daarom vergund een blik in het verledene te werpen en een tiental jaren terug te gaan, en dan zien wij deze Kolonie U ten tweeden male als werkkring aangewezen, dan zien wij U wederom hier landen, thans verheven tot de waardigheid van Prins der Kerk, hierheen gekomen om het herderlijk bestuur over de Katholieken dezer eilanden te aanvaarden. Wanneer wij verder nagaan, wat onder Uw pontificaat tot stand is gebracht, dan valt ons oog op tal van gebouwen, opgericht ter eere Gods en tot heil van Uwen evenmensch, doch die tevens tot onder het verre nageslacht als monumenten zullen prijken en getuigenis zullen afleggen van Uw ondernemingsgeest en Uw onverpoosden en vurigen ijver.

Mgr., als Gij de woorden van den Profeet overweegt: „Van af den opgang der zon tot haren ondergang zal Mijnen Naam een rein offer worden opgedragen," bedenk dan, dat Gij niet alleen door Uwe roeping tot het priesterschap door God zijt uitverkoren om deze voorspelling in vervulling te doen gaan, maar ook waar het U gegeven is nieuwe kerken te bouwen, statige en grootsche tempels, waarin den Naam des Heeren dagelijks dat reine offer wordt opgedragen. Maar ook in andere richting ging Uwe aandacht. Onderwijs en ziekenverpleging genoten immer Uwe bijzondere belangstelling. Onder Uwe krachtige leiding en aanmoediging verrezen nieuwe scholen, nieuwe inrichtingen voor de jeugd bestemd, en werden de bestaande vergroot en uitgebreid. En Aruba en Bonaire hebben het aan U te danken, dat nu daar een gasthuis kan worden geopend.

Met deze enkele greep uit Uw bisschoppelijk leven kan ik volstaan.

Allen bewonderen wij Uw doorzettingsvermogen en Uw nimmer verflauwden moed; met lof zal in de geschiedenis van Uw doorluchtig pontificaat melding worden gemaakt; maar, Monseigneur, wie onzer zal Uwe zorgen kunnen opsommen! De woorden van Sint Paulus kunt Gij tot de Uwe maken: „Mijn dagelijksch noodwerk, de zorg voor alle kerken". Ja, een aaneenschakeling, een aaneenrijging van zorgen, Mgr, dat is Uw leven; zorgen op U genomen ter wille van Christus en waarvan wij de heerlijke vruchten plukken; zorgen, waar Uwe nederigheid mij niet zou willen toestaan verder over uit te weiden.

Monseigneur, de Curaçaosche Katholieken, inzonderheid de leden der Feestcommissie, om U, hun jubileerenden Bisschop vereenigd, betuigen U op dit schoone feest nogmaals hun trouw en hun aanhankelijkheid, daarbij de hoop uitsprekend dat zij U nog lang mogen bezitten, dat Gij nog lang aan het hoofd dezer Missie moogt staan. De gelukwenschen, die zij U vandaag aanbieden, de gebeden, die zij voor U ten Hemel opstieren, wil die beschouwen als even zoovele blijken van waardeering van Uwen herderlijken arbeid, van Uw onvermoeid werken en zwoegen. Aanvaard de hulde, die zij U thans aanbieden, als een bewijs van erkenning Uwer groote en uitnemende verdiensten, en van erkentelijkheid voor het vele dat zij aan U verschuldigd zijn."

Na deze waardeerende woorden trad de Heer DAVID L. CAPRILES uit naam van de St. Jozefsgezellen van Pietermaai naar voren en sprak aldus:

MONSEÑOR:

Cinco lustros cumple hoy que inspirado por una vocación divina, os consagrasteis al servicio de Dios y que de una manera brillante habeís sostenido la Fé de nuestra Madre Iglesia.

La Union „San José" de Pietermaai, admiradora estusiasta de todo lo que se llama cumplir con el Deber, ha confiado en esta ocasión a mi humilde y debil voz para hacer eco de su manifestación en la Magna Fecha de vuestras Bodas de Plata.

Por obediencia os alejasteis de nosotros para formar, con vuestro Espíritu Apostólico, la Mision de Puerto Rico, mas El Todopoderoso viendo el bien que podiais hacernos, quiso que os nombraran Obispo Titular de Charadrus y Vicario Apostolico de Curazao, devolviendo así a nosotros el Sacerdote venerado, que hoy es pastor tierno y celoso que vela por el bienestar de su rebaño.

Las obras beneficas que desde vuestro Episcopado venis realizando en esta Antilla, todas se visten de fiesta y los templos que majestuosamente se alzan por doquiera con el alegre repique de sus campanas contribuijen a solemnizar la fecha clasica de su Bienhechor.

Hoy que el Pueblo Catolico de esta Isla agradecida celebra con regocijo vuestros 25 años de noble lucha; la Union „San José" de Pietermaai, cuyos miembros os miran como Padre amantisimo y Jefe único, ha puesto en mis manos este humilde recuerdo, que usandolo tendreís presente siempre el Amor y Reconocimiento de esta asociación.

Aceptadlo, Monseñor, junto con nuestra Obediencia!

Tegelijkertijd bood de spreker namens zijn medeleden der St. Jozefs-Gezellen-Vereeniging van Pietermaai aan Monseigneur een wandelstok met keurig bewerkten verguld zilveren knop, waarop het monogram *M. G. V.* was aangebracht benevens de woorden: *Recuerdo U. S. H.* (Union San Hose) *Pietermaai.*

Een nieuwe deputatie, gevormd uit enkele leden der *Union San Hose* van Otrabanda, had tot zijn woordvoerder den Heer AMADOR E. MADURO afgevaardigd, die in deze bewoordingen den Jubilaris huldigde:

MONSEIGNEUR,

De grootsche beteekenis van dezen dag, en de verheven waardigheid van Uw persoon, doen mij huiveren om als tolk van al de leden van de „Union S. Hose" U onze gelukwenschen aan te bieden. Was het niet de plicht van dankbaarheid, die ons dwingt, we zouden teruggebleven zijn en U slechts in het verborgen onze hulde gebracht hebben. Nu echter vordert onze plicht van dankbaarheid, om U openlijk onze hulde te betuigen; dankbaarheid zijn wij U verschuldigd, Monseigneur, voor uwe bijzondere bescherming, waaronder onze Union steeds veilig kon voortbestaan, dankbaarheid voor alles wat U gedaan hebt, tot den bloei van onze Union, dankbaarheid vooral ook voor uwe

doorluchtige tegenwoordigheid, waarmede U al onze feesten opluisterde en den band van vereeniging weer nauwer wist aan te halen. Uit naam dan van alle leden onzer Union heb ik de eer, U, Monseigneur van harte geluk te wenschen met dezen grootschen feestdag waarop U voor 25 jaar de kracht van het Godswoord ontvingt: „Gij zijt Priester in eeuwigheid."

Was die dag rijk en schoon voor U zelf, Monseigneur, deze dag is nog schooner voor ons, omdat we U vandaag na 25 jaren mogen toeroepen: „Zie de hoogepriester die in zijn dagen den Heer behaagd heeft." Die 25 jaren hebben U gekroond met méér dan priesterkroon; het teeken der hoogepriesterlijke waardigheid werd U geschonken en sinds dien tijd mocht ons katholiek Curaçao uw verheven arbeid aanschouwen en de grootsche werken bewonderen, door U in die jaren tot stand gebracht. Ontvang dan, Monseigneur, met den dank van heel Curaçao ook de eerbiedige hulde, die de Union S. Hose U uit dankbaarheid aanbiedt.

Moge God steeds uw roemrijke arbeid zegenen, en mogen wij allen, vereenigd onder het vaandel van San Hosé als trouwe zonen U hierin behulpzaam zijn."

Ook de *Union di San Hose* van Otrabanda, ofschoon de spreker er nu niet van gewaagde, heeft gisteren den jubilaris een praktisch geschenk aangeboden in den vorm van een prachtige mahoniehouten kast, gemaakt door den Heer JOHAN RIB.

Ook nu weer evenals op het gouden feest van 11 Juli, trad de sympathieke figuur van Mevr. de Wed. URSULITA RÖMER-DE POOL naar het midden en bracht in nobele sympathieke woorden de hulde over der parochie van Pietermaai.

Daarna volgde het dankwoord van den doorluchtigen feesteling: Woorden schieten te kort op den dag, om aan God den verdienden dank te betuigen.

Niet aan mij al die hulde.

„Want wat heb ik gedaan, tenzij waartoe God mij riep, en wat de plicht mij gebood. Wat zou ik hebben kunnen doen zonder de hulp mijner priesters, van fraters en zusters, die mij bij al mijn werk trouw ter zijde stonden en steeds mijn zwakke pogingen krachtig gesteund hebben, zonder de medewerking van de katholieke bevolking, van zooveel edel moedige weldoeners in Holland en Amerika, zonder de hulp van het Ministerie in Holland, zonder de hulp van ons Gouvernement, die allen onder Gods rijken zegen en bijstand mij in staat stelden, deze werken in mijn Vicariaat tot stand te brengen. Daarom is de dankbaarheid de eerste plicht van den Bisschop, dankbaarheid jegens allen, die mij geholpen hebben, dankbaarheid jegens God voor zijn overvloedigen zegen. Daarom riep de jubilaris allen op om door een vurige dankgebed op de allereerste plaats hulde te brengen aan God.

In naam van den wegens ongesteldheid afwezigen Pater Vicaris M. LUYCKX, bood Pastoor M. VAN DEN ELSEN de gelukwenschen aan der geheele geestelijkheid van het Vicariaat en noodigde alle aanwezigen een heildronk op den hoogvereerden Jubilaris uit te brengen.

Krachtig en luide klonken nu de feesttonen van het muziekkorps der Weesjongens en hielden ook daarbuiten de talrijke menigte aan den Waterkant in een opgeruimde feestelijke stemming.

De Kindercantate.

Ook bij dit jubelfeest werd een kindercantate uitgevoerd. Deze cantate is geheel aan Mg. en zijn werk hier in de missie gewijd.

Wegens het uitbreken der mazelen waren de kinderen van de scholen van Pietermaai afwezig en werd die cantate alleen door de schooljeugd van Otrabanda uitgevoerd. Desniettemin werd ook dit uitgebreid zangstuk met evenveel enthuasiasme gezongen als die andere cantate een maand geleden.

De muziek klonk krachtig en blij. De kinderen waren in opgewekte stemming en wisselde bijwijlen den zang af met luid hoera geroep en gewuif bij het zien van den jubileerende Bisschop staande op het balcon te midden van de leden van het feestcommitté en de geestelijkheid. Een overtalrijke menigte, die op voorbeeldige wijze door de zorgen der politie stond opgesteld, woonde in de volmaakste orde zonder op dringen in aandachtig luisteren de uitvoering dezer cantate bij.

Het Pontificale Lof.

Nog plechtiger dan des morgens kwam bij deze avond-godsdienstoefening de schitterende versiering der St. Annakerk tot haar recht. Niet alleen de lichten rondom de bloemen manden, die van het gewelf afhingen, doch bovenal de beide jaartallen **1895** en **1920**, geheel uit electrische lampjes saamgesteld, aan weerzijden van het altaar boven de beelden van het H. Hart en de H. Anna aangebracht, maakten een schitterend effect en zette de St. Annakerk in een gloed van glansend licht.

Het Pontificaal Lof werd door Monseigneur zelf opgedragen, geassisteerd door den Zeer Eerw. Pater Th. VAN SADELHOFF als *presbiter assistens* en de Eerw. Paters HENDRIKS en SMIT als diaken en subdiaken, terwijl de Eerw. Paters KUYPERS en HOFHUIS als accolythen en Pastoor V. JANSSENS als thuriferarius fungeerden.

Het zangkoor bracht met zeer veel piëteit het 4 stemmig *O Salutaris Hostia* van H. W. WILTBERGER, de 4 st. *Ave Maria* van fr. CANDIDUS, de 4 st. *Magnificat* van PR. JANSSEN de 4 st. *Ecce fidelis* van fr. CANDIDUS ten gehoore. Vooral de *Te Deum* voor 3 st. mannenkoor van denzelfden componist maakte een machtigen indruk.

Een woord van hulde verdienen zeker de Heeren zangers en muzikanten, die wekenlang zooveel vrije avonduren voor repetities opgeofferd doch iets werkelijks schoons en verhevens te genieten gaven en het overtalrijk publiek ten zeerste aan zich verplicht hebben.

In de kerk was geen plaatsje onbezet. Dicht opeen gedrongen zat de menigte in stil devoot gebed of stil aandachtig luisteren. Doch toen het Pontificaal lof geeindigd en allen de kerk verlaten hadden, bleek eerst ten volle, hoevelen nog op het kerkplein en de Breestraat onmogelijk de kerk hadden kunnen binnenkomen. Want nu na afloop vulde zich de kerk ten tweede male met een even opeengedrongen menigte, die de schitterende electrische verlichting en de feestelijke versiering van meer nabij in oogenschouw wilde nemen.

De katholieke bevolking heeft dezen dag werkelijk met zijn jubileerende bisschop meegeleefd en getoond hoezeer het al het onbaatzuchtig werken van den kerkvorst voor het heil der bevolking weet te waardeeren en hoog te achten.

Ten acht uur waren de leden van het Feestcommitté met de geestelijkheid de gasten van Mgr. in de bisschoppelijke woning, om te luisteren naar het keurig uitgevoerde program der stafmuziek onder leiding van hun kapelmeester den Heer Boskaljon. Een ontzaggelijke menigte was aan den Waterkant saamgestroomd en bewonderde de schitterende iluminatie der bisschoppelijke woning. Een reusachtig wapen van Mgr. Vuylsteke omgeven van electrische gloeilampjes en een trophée der nationale en pauselijke vlaggen prijkte hoog boven het balcon tegen den muur en zette de geheele omgeving in hellen lichtgloed.

Binnenshuis heerschte een blijde feeststemming, terwijl Mgr. zich met zijn gasten in aangename conversatie onderhield of enkele der cadeaux meer van nabij bewonderd werden, op dezen dag den Jubilaris aangeboden.

Enkele daarvan verdienen wel een bijzondere vermelding.

Wat kunstwaarde betreft staat zeker wel op de eerste plaats het album aangeboden door de Eerw. Zusters van de Congregatie van Roosendaal hier in de kolonie.

Dit album is het werk van één der Soeurs van het St. Martinus Gesticht. Zoowel wat de gedachte en het ontwerp als wat de artistieke uitvoering betreft, is dit album een kunstjuweel van penteekening en schilderkunst.

Het album heeft den vorm van een missaal in klein formaat en bevat de voornaamste teksten en liturgische gebeden van de ten Hemel opneming van Maria, tevens den dag der Wijding van Mgr Vuylsteke.

Deze gebeden in prachtvolle omlijsting en sierlijke randversiering, in de grootste verscheidenheid worden afgewisseld door verschillende kunstfoto's of lichtdrukken, zoowel op het leven van Mgr. als op den feestdag toepasselijk. Een vrij groot gedicht van hoog poëtisch gevoel brengt beiden met elkander in verband.

Een ander waardevol album, uit Holland toegezonden, bevatte de handteekeningen van tal van vrienden en vereerders van Mgr. met de giften door hen bijeengebracht en Mgr op zijn feestdag geschonken voor kerkbouw. Een checque met een zeer aanzienlijk bedrag vergezelde dit album.

De nieuwe paramenten voor den Pontificale Hoogdienst door de Zusters van Roosendaal aangeboden hebben wij reeds genoemd.

Door den Heer Mr. Ch. de la TRY ELLIS was des morgens na de officieele begrooting namens de katholieke bevolking van Bonaire een zilveren tête à tête aangeboden. De Paters van Holland en der Missie, de *Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid*, de fraters van het St Thomas College, de Zusters van het Gasthuis, tal van families en particuliere personen hadden van hun sympathie blijk gegeven door tal van keurige, practische en waardevolle geschenken, die allen om strijd getuigen hoezeer Mgr. Vuylsteke onder ons gezien en bemind is.

Eerste Kamer.

Voorloopig Verslag

van de Commissie van rapporteurs over de ontwerpen van wet tot:

1°. verhooging van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Curaçao* voor het dienstjaar 1920;

2°. verhooging van het XIe hoofd stuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1920. — Bezwaren ontmoetten deze wetsontwerpen bij het afdeelingsonderzoek niet. Een drietal artikelen van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1920 gaven evenwel aanleiding tot het maken van enkele opmerkingen en de steller daarvan zou gaarne op sommige punten nader door den Minister worden ingelicht.

Bij art. 86 werd opgemerkt, dat de onderstand, aan behoeftigen verleend, veel te gering is, vooral met het oog op de zoozeer toegenomen kosten van het levensonderhoud. Hoe vele personen, zoo werd gevraagd, genieten op Curaçao en bijbehoorende eilanden onderstand, hoe groot is het bedrag, hetwelk daaraan wordt ten koste gelegd en hoe is de regeling op de verschillende eilanden.

Art. 131 gaf aanleiding tot de opmerking, dat vóór eenigen tijd de directeur der Openbare Werken verhooging van traktement heeft gevraagd, waartegen de Koloniale Raad zich heeft verzet. Het werd evenwel wenschelijk geacht, dat een bekwaam man als deze ambtenaar voor de kolonie behouden blijft.

Bij 137, sub *c*, werd er op gewezen, dat, waar de aanwezige brandspuit onvoldoende was gebleken, men thans is overgegaan tot het bestellen van twee nieuwe spuiten. Een daarvan is bestemd tot het aanvoeren van het water, dat door de andere in het vuur moet worden gespoten. Indien er nu één defect raakt is het blusschen van brand onmogelijk. Gewenscht is dus het aanschaffen van reserve-materieel.

Voorts werd bij hetzelfde artikel sub *d*, er aan herinnerd, dat door den Kolonialen Raad is verworpen geworden eene post van f 15000 ten dienste van uitzending van ambtenaren van het moederland. Waar het gewenscht is, dat uit Nederland slechts dan ambtenaren naar de kolonie worden uitgezonden, als er ter plaatse geen geschikte personen zijn te vinden, werd de vraag gesteld, of er in het onderhavige geval inderdaad te Curaçao geene voor de te vervullen ambten geëigende menschen beschikbaar waren.

Aldus vastgesteld den 10 Juli 1920.

VAN HOUTEN.
POLAK.
GEERTSEMA.
VAN LANSCHOT.
KRAUS.

Memorie van Antwoord.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de hooggergenoemde wetsontwerpen bij het afdeelingsonderzoek van de Kamer geen bezwaar hebben ontmoet. De ten aanzien van enkele artikelen gemaakte opmerkingen mogen hier onder beantwoording vinden.

Ad art. 86. Bij de beoordeeling van het bedrag dat van Gouvernementswege voor uitkeeringen aan behoeftigen beschikbaar wordt gesteld, moet in het oog worden gehouden, dat met die uitkeeringen bedoeld wordt te voorzien in gevallen, waarin door de particuliere weldadigheid niet of niet voldoende aan de nooden der betrokkenen wordt tegemoet gekomen. Voor dat doel was bij artikel 86 van de in de eerste plaats genoemde begrooting aanvankelijk f 1188 uitgetrokken, ongeveer overeenkomende met het in 1918 uitgegeven bedrag. In 1919 is echter f 2834 uitgegeven, in verband waarmede de raming voor het loopende dienstjaar op de onderhavige aanvullingsbegrooting tot f 3000 is verhoogd. Het is den ondergeteekende niet bekend, hoeveel personen onderstand genieten. De regeling van de uitkeeringen geschiedt op Curaçao door het hoofd van de politie en de districtsmeesters en op de overige eilanden door of vanwege den betrokken gezaghebber. Eene algemeene regeling van de armenzorg, als bedoeld in art. 183 van het Regeeringsreglement, is bij den Gouverneur in overweging.

Ad art. 131. Zooals in de Memorie van Toelichting op de onderhavige wetsontwerpen bij artikel 127*c* der Curaçaosche begrooting is medegedeeld, heeft de directeur van Openbare Werken zich bereid verklaard een nieuwen detacheerings termijn van vijf jaren te aanvaarden, onder beding, dat zijne bezoldiging op den daar aangegeven voet wordt verhoogd. Deze verhooging is hem intusschen toegekend, waarop hij zich voor evengemelden termijn opnieuw aan den dienst der kolonie heeft verbonden. Tegen die verhooging, welke bij de voorloopige Curaçaosche begrooting voor 1921 aan de goedkeuring van den Kolonialen Raad wordt onderworpen, heeft dit College zich, zoover den ondergeteekend bekend is, niet verzet.

Ad art. 137*c*. Voor de aanschaffing van reservemateriëel boven en behalve de twee bij artikel 187*c* der voormelde begrooting bedoelde stoom- of motorbrandspuiten, bestaat, naar de ondergeteekende meent, vooralsnog geen noodzakelijkheid. Zooals te dien aanzien in den Kolonialen Raad is opgemerkt, zullen de aanwezige handbrandspuiten en slangen, mits behoorlijk onderhouden, als reserve nog nuttig werk kunnen verrichten.

Ad art. 137*d*. In verband met de verwerping door den Kolonialen Raad van een post ten dienste van de uitzending van ambtenaren uit het moederland, wordt de vraag gesteld of in het daarbij bedoelde geval inderdaad in Curaçao geen voor de te vervullen ambten geëigende menschen beschikbaar waren. Naar aanleiding daarvan moge de ondergeteekende doen opmerken, dat men bij het voorstellen van dien post geen bepaalde ambten, maar slechts toekomstige gevallen op het oog heeft gehad, waarin bij gebreke van geschikte krachten in de kolonie door uitzending van personeel uit Nederland zou moeten voorzien. De ondergeteekende moge in dit verband mededeelen, dat hij, ten aanzien van de uitzending van personeel uit Nederland ter vervulling van ambten in de kolonie, de door den Minister IDENBURG bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1919 in de Eerste Kamer (Zitting 1918|1919, vel 145 der *Handelingen*) aangegeven gedragslijn geheel onderschrijft.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

De Comissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Ingezonden.

Aruba den 7n Augustus 1920.

Aan Dokter Oduber.

Een woord van hulde, dank en waardeering aan den WelEdZeergeleerden Heer H. E. Oduber, die op dit eiland den gezondheidsdienst ruim 28 jaren met grooten zegen heeft waargenomen en die gedurende dit lange tijdperk zich onderscheiden heeft als een zeer bekwame en beminnenswaardige geneeskundige.

Deze woorden moeten niet slechts opgevat worden als een beleefdheids vorm, maar, wel als de vertolking van de gevoelens van dankbaarheid, die leven in de harten der Arubianen, die de vele tastbare blijken zijner hulpvaardigheid hebben ondervonden.

Dr. Oduber heeft zijne opleiding in de V. Staten genoten, waar hij ook na zijn voltooide studiën als zelfstandig geneesheer was opgetreden en van waar hij om meer kennis van de epidemische ziekten op te doen, zich later heeft begeven naar Costa Rica en vervolgens naar Panama.

Volkomen toegerust voor zijn taak heeft hij de benoeming als gouvernements geneeskundige op Aruba aanvaard.

De ernstige ongelukken, die hier voorkwamen onder de werklieden van de *Aruba Phosphaat* en *Aruba Gold Concession*, beide Maatschappijen, die hier vroeger werkzaam waren, hebben hem in de gelegenheid gesteld om bewijzen te leveren van zijn groote chirurgische bekwaamheden. Vele operaties, waarbij méér dan een dokter en speciale inrichting voor noodig waren, zag Dr. Oduber zich genoodzaakt geheel alleen uit te voeren in een gewone kamer, welke operaties zeer zeker geen gunstige gevolgen zouden gehad hebben, ware hij niet toegerust geweest met bewonderenswaardige kundigheid en geest kracht.

Bij dit alles heeft Dokter Oduber getoond dat hij geleid werd door liefde voor zijne patienten, waardoor hij ook hun volkomen vertrouwen heeft verworven.

In het algemeen heeft Dokter Oduber zich met groote toewijding van zijn gewichtige taak gekweten en overal op Aruba sporen achter gelaten van zijne goede daden.

Dr. Oduber heeft zijne levensjaren op Aruba doorgebracht en heeft zich zoowel in zijn beroep als in het maatschappelijk leven hoogst verdienstelijk gemaakt, zoodat de Arubianen hem niet anders dan met innig leedwezen van Aruba zagen vertrekken, volkomen overtuigd zijnde, dat zijn plaats op Aruba in alle opzichten moeilijk te vervangen zal zijn.

Wij hopen, dat het met Dr. Oduber en zijne geachte familie wel moge gaan, en dat hij straks, wanneer hij zijn taak meent te moeten neerleggen, een welverdiende rust moge genieten.

De erkentelijke bevolking van Aruba,

J. H. Eman, H. I. Lampe, Adriaan Laclé, L. M. Henriquez, Daniel L. Oduber, Pedrito Cohen, F. de P. Croes, G. de Veer Jr. E. G. Arends, H. J. Schreuder, Abraham Capriles, A. G. Zeppenfeldt, Frederik Croes, J. P. Babijn, W. H. Lampe, W. T. Ponson, A. L. Scholten, S. M. Croes, G. de Veer, Darius Croes, J. H. G. Wever, E de Cuba, Nana Gomez, L. S. Oduber, Lorenzo Oduber, Johana Q. Oduber, J. E. Lampe, Isidro A. Geroulmo, Abdenego Wever; Julio Catini, Fr. Ras, Johanna E. Kuiperi e hija, E, Brokkeu, H. Laclé, J. A. Arends, Rz. J. K. Zepp. Lampe, Regina A. E. Lampe, Q Leito, S. A. Maduro, Pilnio Trigerio, J. B. Arends, Teodor Maduro, L. C. Kwartsz, F. J. Olivet, M. Fr. Kuiperi, Felepina Quant e hija, Regina Oduber, Vda. Rodriguez, M. Hermanos Oduber, Karel Croes, Vda. F. C. Croes, John G. Eman, Henry de Veer, Anna Ruiz, Vda. J. Ch. Croes, M. Mansuri, Wed. C. H. Eman, M. Tromp, Maria R. Alé, A. D. Henriquez, Secondino Walter, Victor Alé. Jacob, B Laclé, Anita Penso, Johana B. de Oduber i hijos, Jan Laclé, Th. E. F. Ruiz, B. F. Henriquez.

Nederland.

Het Tweede Jaar.

Men kan waarlijk niet zeggen, schrijft de „N. Haagsche Crt.," dat de parlementaire molen in Holland gedurende de beide laatste jaren langzaam gemalen heeft.

„Integendeel. De eene wet verdrong de andere en wel zelden is er in de eerste twee jaren eener parlementaire periode een zoo groote oogst binnengehaald.

Wanneer ge dan ook in sommige bladen leest, dat we leven onder het regime van een aarts reactionair kabinet, dat niet veel voelt voor de eischen van dezen tijd, dan kunt ge een glimlach nauwelijks onderdrukken.

De zaak is deze, dat er van dit ministerie een ongekende krachtige actie op wetgevend gebied is uitgegaan en dat wij het buitenland schier op alle punten ver voorbij streven.

Nu moet worden toegegeven, dat het kabinet den wind in zooverre mee had, dat na jarenlangen strijd en voorbereiding nu eindelijk enkele wetsontwerpen van sociale strekking en paedagogisch-staatsrechtelijke beteekenis konden worden afgedaan. Maar AALBERSE en DE VISSER waren dan toch in elk geval de mannen, die het psychologisch moment wisten, hun tijd niet verbeuzeld en met groote bekwaamheid in het parlementaire tournooi optraden.

Onze schoolmannen en onze arbeiders beiden kunnen dan ook met een gevoel van dankbare blijdschap op den verrichten arbeid terugzien."

Roomsche Offervaardigheid.

Het vorig jaar gaf een Hollandsche katholieke dame, die onbekend wenschte te blijven een gift van 100.000 gld. voor de Roomsch Katholieke Universiteit.

Nu in den laatsen tijd bekend gemaakt is, dat de Universiteit waarschijnlijk te Nijmegen zal opgericht worden, kwam weer een gift in van een onbekende van fl. 25.000.

De Liberale partij in Nederland.

Onder het opschrift „*Vrijzinnigen van diverse plumage*" houdt de liberale *Nieuwe Arnh. Crt.* een pleidooi voor vereeniging of hereeniging der liberale groepen en groepjes in het Moederland. De voormalige liberale partij, die op zichzelf een meerderheid kon vormen en zelfs oppermachtig was in beide takken der Volksvertegenwoordiging, is niet slechts hevig verzwakt, maar ook danig versplinterd. De „vrijzinnige concentratie" der latere jaren bestond uit drie groepen: vrije liberalen, Unie-liberalen en vrijzinnig-democraten. Zij werkten samen, zoolang de *Evenredige Vertegenwoordiging* er nog niet was. al ging het ook niet van harte en liep het ten slotte spaak. Maar na de invoering der E. V. werd de verbrokkeling nog veel grooter en ontstonden, behalve de drie genoemde groepen, de

Economische Bond, de middenstand-partij, de neutrale partij, de plattelandersbond, en het verbond tot democratiseering der Weermacht, die alle ook met een of meer leden hun intrede hielden in de Tweede Kamer. De éene groote liberale partij van weleer is thans in niet minder dan acht fracties gesplitst, en er is dus wel reden om, zooals de *N. Arnhemsche* doet, van „diverse pluimage" te spreken.

Zal men echter al deze brokstukken weer tot een geheel kunnen lijmen? Toen er nog maar drie vrijzinnige fracties bestonden, poogde men tevergeefs die weer in één verband te brengen. De liberale Unie heeft het herhaaldelijk beproefd zonder succes. Zal het thans beter gaan, nu de versnippering zooveel grooter is geworden?

De verwachtingen schijnen niet groot. De toon van den „N. Arnhemsch Courant" zelf is al zeer ontmoedigend. Van de geheele liberale partij eens zoo oppermachtig in Nederland is niets meer overgebleven, wat nog aan de oude glorie herinnert. Want, zoo zegt het blad: „Wij mogen het niet ontkennen, dat de vrijzinnigheid in Nederland een kritiek stadium is ingetreden. De uitslag der laatste verkiezingen heeft vele oude getrouwen en bijna alle jongeren ontmoedigd.

„De veerkracht is verloren gegaan in partijen, die voelen dat ze te zwak zijn om straffen strijd te aanvaarden tegen vijanden, die èn een organisatie èn een bezieling hebben.

En het feit, dat de officieele-liberale partijen aftakelen, terwijl het verlangen naar een organisatie tusschen rood en zwart en onder de jongere menschen wast, is een *bewijs dat de oude partijgroepeering niet meer overeenstemt met de werkelijke politieke constellatie des lands.*"

Berichten uit de Kolonie.

De Feestweek.

Deze geheele week is Mgr. Vuylsteke in de verschillende huizen en gestichten gehuldigd. Maandagavond geschiedde dit door de Zusters van het St. Elizabeth's Gasthuis. Dinsdag door de melaatschen op Zaquito, Woensdagmiddag eerst door het meisjesweeshuis, later ook door de Pensionaires van *Welgelegen* Donderdagavond in de Salon van San Matheo. Vrijdagavond in de Union di San Hosé van Otrabanda. Overal was het feest en stelde men er een hooge eer in den doorluchtigen jubilaris in hun midden te zien en in keur van poëzie en zang het beste te geven wat een hart vol liefde en waardeering bij elkaar had kunnen brengen.

Frater Gerebernus.

Zondag 15 Augustus vierde de Eerw. frater Gerubernus in het Weeshuis van Scherpenheuvel het zilveren feest van zijn intrede in de Congregatie der Fraters van Tilburg. Den ijverigen onderwijzer en bekwamen technicus, die gedurende zijn 22 jarig verblijf op Curaçao zooveel verdiensten verwierf voor het onderwijs en zijn medebroeders, onze oprechte gelukwenschen en nog vele jaren in gezondheid en vol arbeidslust in zijn nieuwe werkkring op Scherpenheuvel.

Hooge onderscheiding.

Volgens *El Tiempo* van Bogotá is Mgr. Dr. Bernardo Herrera Restrepo, aartsbisschop van Bogotá, en primaat van Colombia, door den President der Fransche Republiek benoemd tot Groot Commandeur van het Legioen van Eer.

Mgr. Herrera Restrepo is een oud leerling van het Seminarie Saint Sulpice van Parijs, en woonde indertijd nagenoeg alle zittingen van het Latijnsch-Amerikaansch Concilie te Rome bij.

Mazelen.

Op Pietermaai duren de mazelen onder de kinderen nog steeds voort. De katholieke scholen aldaar moesten de vorige week en ook nog deze week gesloten blijven. De Emmaschool hield vorige week wel haar deuren geopend. Doch tegenover 30 kinderen, die aanwezig waren, stonden 80 absenten.

Ook op Otrabanda nemen de gevallen nu elken dag in aantal voortdurend toe, zoodat het wel te verwachten is, dat binnen korten tijd hier de scholen eveneens zullen moeten gesloten worden.

Amerikaansch Yacht.

Deze week werd onze haven bezocht door het Amerikaansch Plezieryacht „Walduk" dat Woensdagavond weer met bestemming naar La Guayra vertrokken is.

Cuba.

Met het SS. *Medea* van de K W.I.M. dat Dinsdag van hier via Cuba naar New York vertrok, zijn weer 75 werklieden uit deze haven naar Cuba vertrokken.

Draadlooze te Caracas.

Sinds de vorige maand is er te Caracas een leerschool opgericht voor Radio-Telegrafie.

Voor het praktisch oefenen der marconisten is er op een terrein, genaamd „*El Polverin*" een klein draadloos station opgericht van 2 kilowatt, dat bij dag een afstand van 200 mijlen en bij nacht van 400 kan bereiken. De antennen bestaan uit 4 draden, opgehangen tusschen twee houten torens elk van 30 meter hoogte. Ofschoon dit station dus niet voor den handel of het internationaal verkeer is opengesteld, doch alleen voor studie en oefening dient, werden er toch reeds verrassende resultaten mede bereikt, en kon er niet alleen communicatie mede verkregen worden met de stoombooten liggend vóór La Guayra, maar ook met de kuststations van Curaçao en Trinidad.

Sinds Mei van dit jaar is Venezuela ook aangesloten bij de internationale radio-telegrafische Conventie van Londen van 1912. Bovendien heeft het in de Vereenigde Staten van Amerika drie jongelieden Toro Rey, Delgado en Jimenez ter opleiding voor dit vak. De oprichting van een groot draadloos station is reeds in voorbereiding.

Waggewaald.

In den laatsten tijd werden door de *Curaçaosche Petroleum Maatschappij* hier alle leege petroleum blikken opgekocht. De reden daarvan was, dat een zending van 3000 nieuwe blikken, gemaakt op de fabriek der „Caribbean" van San Lorenzo bij Maracaibo, bestemd voor de C. P. M. onderweg van boord zijn gewaaid en nu onbeheerd ronddrijven, voor zoover zij nog niet naar den bodem der zee verdwenen zijn.

De Velada.

De *Velada* Donderdagavond door een groep jongedames aan Monseigneur Vulsteke als feestgave op zijn priesterjubilé aangeboden is schitterend geslaagd. Daar ging een roep van bewondering uit van de talrijke bezoekers over alle nummers van het rijk afwisselend program. Alle kaartjes, die beschikbaar waren voor de niet-genoogdigden, waren uitverkocht. Doch morgenavond wordt deze voorstelling herhaald.

Hoe gaarne zouden wij elk nummer van het program afzonderlijk willen bespreken, zooals het zulks verdient, maar de plaatsruimte laat het niet toe.

Reeds de muziekstukken door het uitgelezen korps onder leiding van den Heer J. Palm, het inleidings woord door de Jongedame Josefina Meaño gesproken, bracht de feeststemming.

La Prière de Carmen van Bizet, dat zulke zware eischen stelde, doch met zooveel talent, zóó onberispelijk door Mejuffrouw C. Helfrich werd gezongen, bracht het dankbaar gehoor in extase.

Men voelde, dat hier een geschoolde zangeres van naam de aandacht vroeg.

Ook de wijze, waarop de Heer J. Palm dezen zang aan het klavier begeleide, verdient een woord van lof.

Het hoofdmoment van dezen feest avond was het drama Fabiola in vier bedrijven.

Alles werkte hier mede voor een schitterend succès De weelderige costumeerig, het aangrijpend spel de roerende scènes, duidelijke voordracht, karaktervolle uitbeelding der personen, de schitterende apotheose, alles bracht het talrijk publiek in bewondering en verwekte na elk bedrijf een stroom van applaus.

Het slotnummer *Coro de Pescadoras* was één en al verrassing. Wie had van een koor van visschersvrouwen zooveel gratie, zooveel poëzie, zooveel jovialiteit durven verwachten! Het was prachtig. Aan het applaus kwam geen einde. Het is een heerlijke avond geweest

Bestuursgemachtigden.

„Gemachtigden van het bestuur," aldus worden in den regel genoemd zij, die de bestuursvoorstellen in den Kolonialen Raad verdedigen. Het is niet overbodig de zaak eens zuiver te stellen en er de aandacht op te vestigen, dat deze personen gemachtigden zijn van den Gouverneur, die volgens het R.r. over des Gouverneurs voorstellen een raadgevende stem uitbrengen.

De praktijk heeft er toe geleid, dat de Gouverneur, van zijn recht om zelf de vergaderingen van den Raad bij te wonen, geen gebruik maakt. Vóór 1901 was de Gouverneur voorzitter van het anders samengestelde college, doch in dat jaar heeft men het Surinaamsche stelsel gevolgd, waarbij vooral „de waardigheid des Gouverneurs" richtsnoer schijnt geweest te zijn.

Het is ons meermalen voorgekomen, dat deze loop der gebeurtenissen te betreuren is. Alleen bij technische kwesties voldoet het optreden der gemachtigden, maar telkens als het gaat om principieele zaken, als iets, het algemeen bestuursbeleid rakende, om dit zoo nu eens te noemen, ter sprake komt, is de afwezigheid van den Gouverneur een duidelijk voelbaar gemis. Niet alsof de Gouverneur van zijn bestuur verantwoording zou schuldig zijn aan den Raad, maar in tal van gevallen worden punten in het debat gebracht en vragen gesteld, die de gemachtigden niet kunnen en mogen beantwoorden. Immers, ze zijn geen vertegenwoordiger van den Gouverneur, gelijk deze is van de Koningin, maar gemachtigde, en in zijn M. v. A. op art. 85bis heeft de Minister van Koloniën het destijds uitdrukkelijk gezegd: „Een vertegenwoordiger kan veelal naar eigen goedvinden handelen, terwijl een gemachtigde niets kan doen wat zijn last te buiten gaat." Juist daarin zit de moeilijkheid. Als het debat even buiten de in de gewisselde stukken aangeroerde zaken gaat, strekt het mandaat van den gemachtigde niet meer. Verleden jaar bepaalde de begrootingsdiscussie zich bijna uitsluitend tot de motie-Winkel, en ook dit jaar behoorde veel van wat bij de algemeene beschouwingen werd opgemerkt, niet tot de bevoegheid der gemachtigden. Niettemin kan men niet beweren, dat de Raad daarbij zijn bevoegdheid is te buiten gegaan.

Wij hadden eenige verwachting, dat Gouverneur Helfrich, die een „democratisch" man genoemd wordt, met deze gewoonte, die toch ook met „waardigheid" weinig te maken heeft, zou hebben gebroken en althans bij de behandeling der begrooting zelf de zitting zou hebben bijgewoond. De zaak zelf zou dit ten goede gekomen zijn. Nu deed zich daartegenover een weinig toe te juichen incident voor. Een gemachtigde voor den openbaren gezondheidsdienst ontbrak. De ondervoorzitter van den Raad, die als waarnemend directeur van dezen tak van dienst de aangewezen persoon voor gemachtigde was, nam als raadslid aan de beraadslagingen deel, verzekerde een en andermaal, dat men dit wel onderscheiden moest, maar kon — hetgeen begrijpelijk is — moeilijk voorkomen, dat zijn instemming met des Gouverneurs voorstellen het karakter nam van een verdediging der aanvallen op den directeur van den gezondheidsdienst.

Een nieuw bewijs, dat het systeem van gemachtigden toch eigenlijk niet deugt. (*Kol Wkbl.*)

Onze financien.

in het 2e kwartaal van 1920.

De inkomsten *aan belastingen* hebben *in dit 2e kw.* over *de geheele* kolonien evenveel opgebracht als het vorige jaar nl. ruim 260.000. Voor het eiland Curacao noteeren wij echter zeer uiteenloopende verschillen. Zoo bv.

	in 1920	*in 1919*
aan invoerrecht	80.919	47.181
aan accijnsen	70.806	37.476
daarentegen		
aan inkomsten bel.	14.147	59.903
aan successie bel.	1.367	20.655
buitengewone inkomsten bel.	24.795	35.527
Het totaal voor Curaçao	235,341	241.199

Bij de *inkomsten van onderscheiden aard* vallen de volgende verschillen op

	in 1920	*in 1919*
opbrengst van de gouv. zeilvaart	*2.149*	*nihil*
inkomsten voor dienstverleenen bij in-, door- en uitvoer	4.655	*nihil*
uitvoerrecht	1.192	*nihil*
opbrengst van de draadlooze telegr.	5.053	1.395
inkomsten Curaç. Bank	*nihil*	35.924
loodsgelden	12.404	10.011

Een verrassenden indruk maakt de de laatste post:
alle andere ontvangsten, dus uitgaven, die men onder geen der vorige hoofden heeft kunnen rangschikken, vormen in *dit kwartaal* alleen over het eiland Curacao de kapitale som van 272,267, terwijl in datzelfde kwartaal over 1919 die inkomsten niet meer dan fl 10.079 bedroegen. Over de geheele kolonie was dat bedrag resp. 304.000 en 13.149.

Het totaal van de *inkomsten van onderscheiden aard* in dit kwartaal bedroeg voor

	in 1920	*in 1919*
Curacao	327.612	83.024
voor de geheel kolonie	376.319	95.923 fl.

Aanwinsten Handschriften.

Het Verslag der Koninklijke Bibliotheek te Den Haag over 1919 vermeldt onder „*Aanwinsten Handschriften*": „Verzameling van historische, genealogische, taalkundige en geologische gegevens, drukwerken, enz. benevens manuscript-artikelen en registers, betrekking hebbende op Nederlandsch West-Indië. Bijeengebracht, respectievelijk geschreven door J. H. J. Hamelberg, ambtenaar te Curaçao". Geschonken door de weduwe.

Lezing van Dr. L. C. J. Nunes.

Deze gouvernements-genaeskundige, die in deze kolonie op Saba en St Martin werkzaam was, heeft op zijn doorreis naar Nederland in Suriname voor de leden van het *Algemeen Nederlandsch Verbond* een hoogst interessánte lezing gehouden.

Alleen enkele mëer markante punten ontleenen wij aan deze lezing.

„Alvorens over te gaan op het hoofdonderwerp, wil ik echter hier openlijk zeggen, dát er steeds gewaagd wordt van de groote gastvrijheid van de Surinamers, doch dat de Curaçaonaars in dit opzicht absoluut niet voor ons onderdoen.

Ik had vriend noch kennis, toen ik aldaar voet aan wal zette, doch door de overgroote hartelijkheid van den Gouverneur, hoofd- en andere ambtenaren, alsook de menschen, die ik elders ontmoette, gevoelde ik mij, alsook mijne familie, zich reeds binnen enkele dagen geheel thuis.

De Gouverneur en zijne hoofdambtenaren zijn de eenvoud in persoon en winnen zij ongetwijfeld hierdoor de harten der ambtenaren en burgerij."

Van zeer veel belang is ook de beschouwing van den Heer Nunes over de afscheidingsbeweging op Saint Martin:

„De bevolking was van meening, dat het verval dezer eilanden te te weiten was aan Curaçao, die de Bovenwinden steeds stiefmoederlijk behandelde. Zij hadden bovendien een menigte grieven tegen dit hoofd bestuur en toen de bewoners van St Martin vernamen, dat men in Holland voor de separatie iets gevoelde, openden zij de groote campagne „Los van Curaçao".

In eene groote volksvergadering, waarbij de Heer Waymouth, de redacteur van „The day by day", en nu ook Landraad, tot leider gekozen werd, werden de grieven besproken en werd er besloten, de Koningin, alsook de Minister van Koloniën met een rekest te naderen, waarin zij hune grieven zouden neerzetten en vragen zouden niet langer door Curaçao bestuurd te worden, doch direct door Holland.

Kort daarna kwam de Gouverneur van Curaçao met zijn staf hoofdambtenaren de Bovenwinden inspecteeren.

Het is ongetwijfeld waar, dat de Gouverneur toen door zijne democratische optreding, door zijne enorme activiteit en energie, de eerbied, de liefde en de harten, zoowel van de bevolking, als van de ambtenaren gewonnen heeft.

Ik dacht toen, dat de Gouverneur de woorden door Julius Cesar, geuit na zijne overwinning op Pontus: het Veni, vidi, vici, kon nazeggen.

Nadat de verslaggever van de „Amigoe di Curaçao" echter verslag had uitgebracht van de inspectiereis en beweerde, dat er nu een einde aan de Los van Curaçao beweging gekomen was, kwamen in The day by day lange artikelen hier tegen en begon men te St. Martin nieuwe propaganda voor de scheiding te maken, dat reeds honderden onderteekenaars had.

Het eerste rekest kon echter niet niet opgezonden worden, doordien enkele der grieven opgeheven waren en er dus verandering in de redactie moest komen.

Kort voor mijn vertrek rouleerde een 2de rekest, doch zal van het verzenden hiervan niet veel komen, daar Saba en St. Eustatius openlijk verklaard hebben, dat zij niets van de Los van Curaçao beweging willen afweten. Ik ben er echter van overtuigd, dat de bewoners van St. Martin ook tot andere inzichten komen zullen, wanneer de Gouverneur der burgerij bij zijn a. s. bezoek zal mededeelen, wat hij zooal op de wenschelijkheidsbegrooting voor de Bovenwinden heplaatst heeft.

Men zal Zijne Excellentie dan leeren waardeeren en zal men eerlijk moeten bekennen, dat niet alleen de belangen der Benedenwindsche eilanden, doch ook die der Bovenwinden door hem zeer behartigd worden."

De volgende week zullen wij nog een greep doen uit deze hoogst belangrijke lezing.

De Heer en Mevrouw

de Vries van Velt

geven kennis van de geboorte van hun zoon

Willem.

Fort Amsterdam.

Heden overleed tot onze diepe droefheid ons innig geliefd kind

Petronella Francisca

Hiermede betuigen wij tevens onzen hartelijken dank voor de belangstelling ons betoond bij dit treurig verlies.

Curaçao, den 19n. Aug. 1920.

F. P. C. v. Ierland, echtgenoote en kinderen.

Buitenland.

Gods voorzienigheid.

Meer dan 100 seminaristen, alleen van Saint-Sulpice te Parijs, zijn gedurende den laatsten oorlog op het slagveld gebleven. Een der der gelijke hecatombe onder degenen, die straks priester zouden zijn in een land, dat toch reeds zoozeer van priesters beroofd is, gaf reden tot groote ongerustheid bij allen, die zorg dragen voor de godsdienstige toekomst van Frankrijk.

Men hield in 't Seminarie een novene, om door de voorspraak van deze honderd gesneuvelden te verkrijgen, dat de Meester van den oogst een nieuw honderdtal zou zenden in plaats van degenen, die Hij opgeroepen had naar de eeuwige woningen. Men vroeg hun daarenboven te zorgen, dat er voldoende gelegenheid zou komen, om dat groot getal onder te brengen.

Het gebed werd verhoord. Het offer van degenen, die tegen hun roeping in, maar gehoorzaam aan hun wetten, op christelijke wijze hun leven gegeven hadden, is machtig op het hart van God.

Nog vóór het nieuwe schooljaar begon, aldus meldt de *Semaine Religieuse' te St. Brieuc en Fregnier* waren er een honderd nieuwe seminaristen ingeschreven en sinds is dit aantal verre overschreden en de noodige lokaliteiten werden den regent van het Seminarie aangeboden.

Maar merkwaardig is, dat de nieuwelingen van geheel ander gehalte zijn, dan vaak in Frankrijk het geval was. Zij komen voort uit andere omgevingen. Want onder de studenten van St. Sulpice bevinden zich thans 5 ingenieurs, 2 geneesheeren, 8 advocaten, 12 candidaten in de rechten en 68 officieren, onder wie 12 kapitens of luitenants ter zee. Hier mag gelden het woord van Christus „Als de graankorrel dood is, brengt hij veel vruchten voort."

En het is dus waar: Deus providebit (God zal er in voorzien).

De gewezen Duitsche keizer.

In antwoord op een vraag in het Engelsche Lagerhuis over de berechting van den ex-keizer en andere „oorlogsmisdadigers" heeft Lloyd George gezegd, dat hij niets had toe te voegen aan zijn vorige verklaringen over den ex-keizer.

Over de berechting der oorlogsmisdadigers te Leipzig zeide hij, dat een geallieerde commissie op het oogenblik overweegt, welke stappen genomen moeten worden, om te zorgen, dat de processen te Leipzig niet onredelijk lang worden uitgesteld.

Op een nadere vraag of de mislukking om den ex-keizer voor een gerecht te brengen, niet een verzaking was van de plicht van de Britsche regeering, zeide Lloyd George: dat de ex-keizer geen verder bloedvergieting waard was.

Lloyd George verklaarde voorts dat de ex-keizer thans in bewaring is door een andere mogendheid (dan de geallieerden), die geweigerd heeft, hem uit te leveren. Hij achtte het niet gewenscht, om geweld te gebruiken.

Bottomley vroeg of Lloyd George werkelijk van meening was, dat het met bloedvergieting gepaard zou gaan, wanneer men er op stond, dat Nederland den ex-keizer uitleverde.

Lloyd George antwoordde: Nederland heeft geweigerd, hem uit te leveren en is er maar één weg, waarop wij een land kunnen dwingen.

Op een andere vraag antwoordend, of niet de uitlevering van den exkeizer in elke verkiezingsvergadering beloofd was, zeide Lloyd George, dat hij zich niet bewust was, dat hij ooit beloofd had, dat Engeland met geweld de uitlevering van den ex-keizer zou afdwingen, als hij in de handen eener neutrale mogendheid was, die weigerde hem uit te leveren.

Regeeringsmaatregelen tegen onzedige kleeding.

Het departement van justitie te Washington, zoo meldt de *„Daily Telegraph"* heeft een officieel besluit uitgevaardigd, waarbij het dragen van te korte rokken wordt verboden. Voorgeschreven wordt thans, dat de rokken minstens tot beneden de knieën moeten reiken.

Aan het departement was verzocht, in dezen een bindende uitspraak te doen. De motieven, die door de dames, welke voorstandsters dezer onbehoorlijke dracht waren, werden aangevoerd, o. a. de noodzakelijkheid van besparing van stof, werden na een grondig onderzoek, als onvoldoende verworpen.

De overheid was van meening, dat de verkregen besparing niet opwoog tegen het groote nadeel, dat er tegenover stond, nl. het prijsgeven der vrouwelijke zedigheid.

Natuurlijk is er dadelijk door de belanghebbenden in de kleedingindustrie, voor wie alleen het winstbejag doorslaggevend is, en die zich weinig bekommeren, of de tegenwoordige damescostums aan de eischen van het betamelijke voldoen, een fel verzet tegen dezen uitstekenden regeeringsmaatregel gerezen.

De nationale bond van kleinhandelaars in het confectiebedrijf heeft er op gewezen dat er aanzienlijke hoeveelheden van de thans bij verordening verboden kleedingstukken in voorraad zijn en dat de voorgeschreven verandering noodlottig voor den handel zou zijn.

Het heeft echter niets geholpen. De handelaars zullen tegen wil en dank rokken van een behoorlijker maaksel in den handel moeten brengen.

Het is wel verblijdend, dat men in het om zijn „vrije" opvattingen bekende Amerika, van overheidswege tot de overtuiging gekomen is, dat de vrijheid om zich te kleeden op een wijze, die met de zedigheid in strijd is, aan banden dient te worden gelegd.

Een pracht van een wet.

Er worden in de vele parlementen der wereld vele wetten gemaakt.

En 't zou nog gauwer gaan, wanneer dat vak van wetten fabricage niet werd misbruikt om er op kosten van anderen spreken en debatteeren te leeren en zich zelf beroemd te praten.

Soms zijn die wetten goed, somtijds blijken ze zeer ongewenschte gevolgen te hebben en meermalen blijft ook na uitvaardiging daarvan alles bij het oude.

Maar de Zwitsers hebben nu een wetje gemaakt en reeds ingevoerd, dat werkelijk de bewondering der geheele wereld verdient en met algemeen applaus zonder hoofdelijke stemming in alle landen behoorde te worden aangenomen.

Het is een klein, doodeenvoudig, duidelijk bepalinkje. Overtredingen zijn uiterst gemakkelijk te constateeren. En het wetje bewijst aan honderdduizenden een groote weldaad.

Het lijkt een sprookje op legislatief gebied, waar tot nu toe feeën en kabouters zeldzaam waren.

Of misschien denkt de lezer aan spot, maar werkelijk het is ernst, blijde ernst, al weer iets heel bijzonders.

In Zwitserland namelijk mogen des Zondags van 's middags twaalf tot 's avonds zes uur geen auto's of motorfietsen rijden.

Men denke zich de heerlijkheid eens in. Rustige wandelingen langs breede wegen met zelfs het kleinste kind dartelend heen en weer. Geen gepuf, getoeter, gegil, gekraak, geen snuivende draken, in stofwolken gehuld.

De weg alleen voor de wandelaars den heelen langen Zondagmiddag.

O Volkenbond, geef ons allen die prachtige wet.

(*Centrum.*)

Bij de vier en veertigste.

Als de heer Cox straks president wordt van de groote republiek der Vereenigde Staten kan hij zeggen, dat hij zijn stoel in 't Witte Huis te danken heeft aan de slaperigheid zijner tegenstanders. Want het was na middernacht, toen de anderen het opgaven.

De laatste voorlezing der uitgebrachte stemming is niet eens meer geeindigd.

Toen de vereischte twee derden waren verkregen, kwam de impresario de manager van Mac Ador op het podium en zei dat ze nu Cox maar bij acclamatie moesten nemen.

Toen zetten de muziekkorpsen in, allen werden wakker en onder oorverdoovend rumoer eindigde de zaak.

De afgevaardigden hadden hun nachtrust verdiend. Men stelle zich voor: vier en veertig stemmingen met telkens weer 't opwindend lezen der uitslagen en daar tussche natuurlijk de noodige onderlingen debatten...... 't Was zwaar werk.

Toch is er iets voor te zeggen, dat men geen herstemming houdt, waar bij ten slotte door velen moet worden gekozen tusschen twee, die men geen van beide wil.

Eigenaardig is wel, dat deze wijze van stemming precies dezelfde is als in het conclave waar de keuze plaats vindt voor een nieuwen Paus.

PROGRAMA.

De la Velada que se verificará el 22 del pte mes en el

SALON SAN MATEO.

Números.

1ro Música por la bien dirigida orquesta del Sr. JACOBO PALM.
2do Ofrecimiento de la Velada por la Srta. JOSEFINA MEAÑO.
3ro „Prière de Carmen" por G. BIZET ..... cantada por la Srta CECILE HELFRICH.
4to

FABIOLA.

"Drama en cuatro actos.

Personajes.

Fabiola, noble romana	Srta.	SARA VILLALOBOS
Inés, su prima	„	LUISA OSORIO.
Syra, esclava oriental cristiana	„	BLANCA ARAUJO
Afra, esclava mora	„	MARIA ARAUJO.
Omyra, esclava griega	„	BERTA BADARACCO.
Lydia, esclava de Inés	„	JOSEFINA OSORIO.
Un Angel	„	VIOLETA DE POOL.

Actos.

I. Noble romana y virgen cristiana.
II. Pérfidos planes y generosos sacrificios.
III. Luz y combate.
IV. Inmolación y corona.

Cuadro final.

Por un grupo de niñas y Srtas.

Intermedio.

5to Música.

6to „Coro de Pescadoras" caracterizado.

Por las Srtas: A. v. d. V. Zeppenfeldt, C. Yepes, B. Badaracco, M. y B. Araujo, J. y L. Osorio, S. Villalobos, Violeta De Pool y C. P. Ramirez.

— El Salon se abre a las $7\frac{1}{2}$; la funcion empezará a las 8 en punto.

Precio del billete fl 1,50.

De venta donde las Damas i Caballeros de la Comision de fiesta.